

GHID
COMPLET
DE PREGĂTIRE

Evaluarea Națională

CLASA A **VIII**-A

Mimi Gramnea Teodora Șimon

**LIMBA
ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ**

REPERE TEORETICE • EXERSAREA ITEMILOR

CUPRINS

SUBIECTUL IA

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5	5
Exersează-ți competențele de receptare a unui text!	5
Itemul 6	18
Itemul 7	28
Itemul 8	30
Itemul 9	33

SUBIECTUL IB

Itemii 1, 2, 3	40
Itemul 4	68
Verbul	70
Substantivul	81
Articolul	89
Pronumele	94
Adjectivul	106
Numeralul	116
Prepoziția	123
Adverbul	127
Conjunția	133
Interjecția	139
Itemii 5, 6, 7	147
Organizarea propoziției și a frazei	148
Construcții și funcții sintactice. Realizări propoziționale ale unor funcții sintactice	157
Predicatul	163
Subiectul	169
Atributul	175
Propoziția atributivă	182
Apoziția	187
Complementul direct	191
Propoziția completivă directă	197
Complementul indirect	202
Propoziția completivă indirectă	207

Complementul prepozițional	211
Propoziția completivă prepozițională	215
Circumstanțialul de loc	220
Propoziția circumstanțială de loc	224
Circumstanțialul de timp	230
Propoziția circumstanțială de timp	234
Circumstanțialul de mod	238
Propoziția circumstanțială de mod	243
Circumstanțialul de cauză	247
Propoziția circumstanțială de cauză	251
Circumstanțialul de scop	255
Propoziția circumstanțială de scop	259
Construcții condiționale. Circumstanțialul condițional	263
Propoziția subordonată condițională	267
Construcții concesive. Circumstanțialul concesiv	272
Propoziția subordonată concesivă	276
Itemul 7	280
Semnele de punctuație	280
Semnele de ortografie	286
Sintaxa propoziției–Recapitulare finală ..	295

SUBIECTUL al II-lea

Textul narativ	301
Textul descriptiv	305
Textul dialogat	310
Rezumatul	312
Caracterizarea unui personaj	316
Textul explicativ	320
Textul argumentativ	322
Jurnalul	325
Scrisoarea	327
Cererea	329
Recenzia	332
Bibliografie selectivă	334

PREZENTAREA ITEMILOR PAS CU PAS

SUBIECTUL IA

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5

Dragi elevi, *primii cinci itemi* vizează următoarele conținuturi de LECTURĂ:

- cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă;
- strategii de comprehensiune: inferențe simple (relații cauză–efect, problemă–soluție etc.); re-prezentări mentale, integrarea informațiilor textului în propriul univers cognitiv și afectiv etc.

Pentru a veni în ajutorul vostru, v-am pregătit, mai jos, un fișier teoretic, care cuprinde câteva observații privind tipurile de itemi posibili și sugestii pentru rezolvarea acestora.

TIPURI DE ITEMI OBIECTIVI	OBSERVAȚII
1. Identifică o anumită informație dintr-un text continuu/ discontinuu, privind un anumit personaj/ o anumită persoană.	Citește textul cu atenție pentru a opta pentru varianta corectă! Ai în vedere existența unor variante cu informații asemănătoare.
2. Transcrie, din textul 1/2, doi termeni dintr-un câmp lexical menționat.	Fii atent(ă) la identificarea termenilor din câmpul lexical indicat!
3. Stabilește corectitudinea/ incorectitudinea unor enunțuri, bazându-te pe informațiile din text.	Citește cu atenție textul pentru a bifa răspunsul în căsuța corespunzătoare.

EXERSEAZĂ-ȚI COMPETENȚELE DE RECEPTARE A UNUI TEXT!

FIȘA DE LUCRU I

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1 ▶

Egon simți că se cufundă în somnul cel mare și negru... Dar un bot cald, o răsuflare fierbinte îi atinse obrazul. Ursul îl împingea, mirat de nemișcarea omului. Îl împingea, îi lingea obrazul, nările, ochii. Se trăgea îndărăt așteptând. Nu înțelegea de ce stau oamenii aceștia încremeniți, de ce n-au glas, de ce nu ridică mâinile, de ce nu se deșteaptă din somn. [...]

Egon deschise ochii. Își adună toate puterile și glăsui:

— *Otto! E Fram. Fram... Mă auzi? Fram, de la circul Struțki. [...]*

Atunci, abia atunci, cu judecata lui învățată de la oameni, Fram înțelese! Și nu stătu mult la îndoială. Mătură zăpada cu labele; îngrămădi oamenii alături, se culcă peste ei să-i încălzească. Oamenii erau atât de desprinși de lumea aceasta și atât de sleiți de puteri, încât nu încercau să priceapă ce se întâmplă cu dânșii. [...]

Când au deschis ochii, o blană grea, dar fierbinte, le apăsa piepturile. Au încercat să miște întâi o mână, și pe urmă un picior. Mâna se supunea. Piciorul se supunea. [...]

— E Fram! Nu-ți spuneam eu că e Fram?...

Vânătorul sări în picioare. Se clătina de foame. Se rezemă de stânca de gheață și merse împleticindu-se până la ursul alb. Nu putea spune gândul întreg, așa cum creștea în creierul lui istovit. Rostea numai:

— Ceea ce ai făcut tu, Fram... Ceea ce ai făcut tu, Fram...

Și, cu obrazul ascuns în blana ursului, începu să plângă. Otto se ridică și el. Erau acum doi oameni, doi vânători de urși, sprijinindu-se fără putere, la pieptul unui urs. Fram îi îndepărtă încet cu labele. El știa oamenii albi mai tari și mai mândri. Pe urmă, mai înțelegea acum că nu era timp de bocete femeiești. Undeva, aproape, avea o peșteră cu proviziile lui. [...]

Cu botul pe labe, Fram asculta cu ochii închiși. Nu muzica îi plăcea lui. Ci amintirile pe care le deștepta această muzică. Orașele de departe, înviind cu soarele cald de acolo, cu luminile lor multe, cu străzile și grădinile lor. Copiii întinzând cornetul cu bomboane ca să-l împartă Fram cu alții; mâinile sfoase abia îndrăznind să-i atingă blana cu o dezmiardare ușoară.

Corabia sosi cu semne de mare grabă. Ancorase în larg și trimisese două bărci să încarce blănurile vânătorilor. Fram privea și înțelegea. În ochii lui era o rugămintă. Oamenii priveau și nu înțelegeau.

— Îmi pare rău să-l lăsăm aici... vorbi Egon. Parcă m-aș despărți de un prieten.

— Dar e făcut pentru viața de aici. Asta e soarta lui... Adu-ți aminte că atunci când l-au adus, îl trimisese cirul Struțki tocmai fiindcă tânjea după locurile lui, de aici, de la el de acasă...

Amândoi vânătorii intraseră în colibă, să verifice dacă n-au mai uitat nimic. Când au ieșit, Fram se făcuse nevăzut. L-au căutat. L-au strigat. [...]

— Privește! rosti vânătorul cu uimire. Te mirai unde e Fram. El e gata îmbarcat.

Ne-a luat-o înaintel...

Într-adevăr, Fram se urcase în barcă. Stătea cu spatele întors înspre insulă. În jurul lui, marinarii încercau să-l alunge. Dar Fram stătea neclintit, una cu barca.

— Așadar, sfârși Egon, îl luăm cu noi! E dorința lui. N-o spune, dar o arată destul de lămurit. Amândoi vânătorii au coborât țărnuțul de stâncă. Lopețile au început să despice apa, spre corabia din larg.

— Iubite Fram, nici nu întorci ochii? îl întreabă Egon. Nici nu-ți iei rămas-bun de la țara ta? Bagă de seamă, de astă dată e pentru totdeauna...

Fram, cu spatele întors spre deșerturile polare, privea înainte, spre lumea cea de departe, de dincolo de ghețuri și de ape.

TEXTUL 2 ▶

Ursul polar este un mamifer mare, greutatea acestuia ajungând până la 300–600 kg. [...] Are o blană de culoare albă. [...] Are un strat de grăsime albă sub piele, care îl ajută să se protejeze împotriva frigului. [...] Este un înotător excelent.

Ursul, ca totem*, simbolizează viața trăită în liniște și în armonie. Ursul este un simbol al puterii, al rezistenței. Specific zonei pacifice nord-occidentale sunt cei doi urși (*Ursus americanus* și *Ursus arctos horribilis* – grizzly). [...] Grizzly a atras atenția băștinașilor datorită puterii, fiind considerat protector al casei. În unele legende este considerat prințul care se va căsători cu cea mai frumoasă fată din acea comunitate. În folclorul românesc, ziua ursului este pe 2 februarie sau Stretenia atunci când se practică ritualurile viilor. Se mai numește Martinul

cel Mare și se crede că în această zi ursul iese din bârlog și joacă, iar dacă își vede umbra mai doarme șapte săptămâni pentru că atunci se termină iarna, dacă nu, vine primăvara și nu mai hibernează.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Urs_polar

* **totem** – simbol mitic (animal, plantă sau, rar, obiect) considerat de unele triburi primitive ca strămoș și protector al populației respective și venerat ca atare.

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Transcrie, din textul 2, doi termeni din câmpul lexical al *tradițiilor*.

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Egon a simțit la un moment dat că:

a) era foarte frig.

b) atinge blana mătăsoasă a lui Fram.

c) o răsuflare fierbinte îi atinse obrazul.

d) se mișcă ceva.

Răspunsul corect ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Fram s-a urcat în barcă:

a) după ce i-a salvat pe vânători.

b) înainte de a-i salva pe vânători.

c) înainte de a adormi.

d) după ce s-a trezit.

Răspunsul corect ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Ca totem, ursul este un simbol al:

a) liniștii interioare.

b) dezechilibrului sufletesc.

c) rezistenței în condiții vitrege.

d) vieții în liniște și armonie.

Răspunsul corect ☐

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

ENUNȚ	CORECT	INCORECT
Fram stătu mult la îndoială până să treacă la fapte.		
Egon, ascuns în blana ursului, a început să plângă.		
Fram alege să rămână în deșerturile polare.		
Ursul polar are un strat gros de grăsime, care îl protejează împotriva frigului.		
Ca totem, ursul polar simbolizează viața tensionată și plină de aventură.		
Când ursul iese din bârlog să joace, verifică dacă își vede sau nu umbra pe pământ.		

FIȘA DE LUCRU II

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1 ►

Încăperea părea o construcție simplă, dar solidă, cu ziduri groase. Cei doi cireșari organizează un control temeinic și metodic, căutând ieșirea secretă pe care erau siguri că încăperea o posedă. Ursu bocăni cu târnăcopul în fiecare zid în afară de cel în care era ușa și care era astupat din afară. Nu lăsă nicio palmă de zid necercetată, dar nu găsi nici urmă de ușă.

— Imposibil! se încăpățână Dan. Camera trebuie să aibă un rost. Și singurul pe care-l poate avea este acela de a tăinui o intrare secretă. Vezi tu un altul? Eu oricât mă chinui nu-i găsesc altul.

— Mai știi și eu ce să cred? Fiecare descoperire pare plină de speranțe și de promisiuni. [...]

— Să cercetăm podeaua! De-aceea am lăsat-o la urmă. Întotdeauna intrările secrete se află în podea. [...]

Ursu avusese inspirația să-și arunce, înainte de a coborî, uneltele înăuntru. Zgârie cu ajutorul cazmalei două diagonale. Apoi împărți podeaua încăperii în patru părți egale, tot prin linii făcute de vârful târnăcopului. Luă apoi la cercetare fiecare parte a podelei. Rase cu lopata pojghița de pământ de la suprafață până ajunsese la zid. Când podeaua fu astfel curățită plimbă cu atenție lumina lanternei din ungher în ungher. Într-un colț, spre zidul din fund, zări un cerc de pământ cât jumătate de palmă. Își dădu imediat seama că trebuie să se afle o gaură acolo. Poate chiar mai mult.

Dan urmărește cu atenție mișcările lui Ursu. Îl văzu luând partea de fier a cazmalei, introducându-i colțul în insulița aceea de pământ și răsucind. Auzi și el clinchetul metalic pe care-l scoase vârful târnăcopului. [...]

— Un chepeng! tremură Dan de emoție. Ai văzut, Ursule?

În loc de răspuns, Ursu băgă vârful cazmalei în inel și începu să tragă cu toată puterea de coada de lemn care mai rămăsese. [...]

Băgă din nou vârful cazmalei și trase... trase până avu senzația că-i pocnesc și venele și tâmplele. Chepengul se mișcă. Se ridicase cu câțiva milimetri. Mai trase o dată din răputeri. Una din muchii depășise podeaua. [...]

În fața ochilor celor doi cireșari apăruse o scobitură. În interiorul scobiturii era o ladă de metal. Scoaseră lada afară. Scobitura se termina foarte aproape de suprafață. Ursu bocăni cu vârful târnăcopului, dar zgomotul era înfundat. Nu mai încăpea nicio îndoială. Scobitura nu continua printr-un gang secret.

În sfârșit, se puteau ocupa de obiectul găsit. Lada nu avea lacăte și era numai rugină.

Deschiseră capacul și spre surprinderea lor văzură o altă lădiță de lemn. [...] Dar și această lădiță adăpostea o altă ladă de metal mai puțin atinsă de rugină și încuiată. [...]

Ursu manevră cu lopata. Capacul de metal nu rezistă prea mult. Sări în lături, dar înăuntru se afla o altă lădiță de lemn foarte bine păstrată. Lemn dur, fără moarte.

— Asta-i culmea! spuse Dan uimit. Ce comori s-or fi aflând înăuntru? Scoaseră amândoi cu grijă lada de lemn din interiorul celorlalte lăzi. [...]

Pentru Ursu, înarmat cu târnăcopul, deschiderea lăzii era un fleac. Totuși mânuiește vârful cazmalei cu multă atenție ca să nu distrugă lădița. Odată capacul în lături, cei doi își aruncară privirile în interiorul lăzii. Altă

lădiță? Sau... Se așteptau să vadă luciul comorii, monezi, giuvaeruri. Nimic strălucitor, nicio fărâmbă de metal. Niște cârpe putrezite și niște scoarțe vechi. Atât! Acesta era tot conținutul lăzii. O răsturnară cu fundul în sus, o întoarseră pe o parte și alta. În zadar. Lada nu mai conținea nimic altceva.

Dan tocmai era pe cale să scoată o înjurătură, când Ursu cu un gest rapid desfăcu scoarțele. În interiorul scoarțelor se aflau niște coli de hârtie. Două coli de hârtie. Dan se repezi asupra lor. [...]

Colile erau umplute cu un scris mărunț de mână. Erau scrise cu litere chirilice. Dan se uita la Ursu. Vlăjganul se scuza cam încurcat:

— Eu, din păcate, habar n-am! Poate cunoști tu alfabetul chirilic?

— Nu cunosc decât cifrele... Stai că parcă descifrez ceva... [...] la notează, Ursule:

...7 ...1 ...4 ...1. Ce-ar putea să însemne aceasta. Uite aici în josul colii, 7141...

— N-o fi anul? Își dădu cu părerea Ursu.

— Ai dreptate, Ursule! Anul șapte mii o sută patruzeci și unu. Ia scade din el cinci mii cinci sute opt.

— O mie șase sute treizeci și trei! răspunse Ursu, prompt. Anul o mie șase sute treizeci și trei. De-atunci trebuie să fie documentul.

— Cred c-am descoperit ceva grozav, Ursule. Ia gândește-te la vechime. Și mai ales la grija cu care a fost ascuns și păstrat documentul. Te pomenești că toată zidirea asta s-a făcut pentru el!

Constantin Chiriță, *Cireșarii*, vol. *Castelul fetei în alb*

TEXTUL 2 ►

Fortificația bastionară de la Alba Iulia este cea mai mare cetate din România, care stă în picioare de mai bine de 300 de ani. Cetatea este locul în care vă puteți întoarce în timp, de-a lungul a două milenii, printre vestigiile a trei fortificații, din tot atâtea epoci diferite. Altfel spus, fiecare cetate ridicată aici a înglobat-o pe cea veche: Castrul ridicat de romani, Cetatea medievală și Cetatea Alba Carolina. [...]

Piatra de temelie a Cetății a fost pusă în 4 noiembrie 1715. În linii mari, se consideră că anul de încheiere al lucrărilor este 1738, deși au existat diferite lucrări și în anii următori. Fortificația, concepută pe o suprafață de 110 hectare, cu o incintă apărută de trei rânduri de ziduri, a primit o formă stelată, cu șapte bastioane alternate cu șase raveline, străbătute de galerii boltite, toate delimitate de șanțuri adânci. Forma de stea cu șapte colțuri este dată de cele șapte bastioane, care formează în zona centrală „incinta de siguranță” a fortificației, cea mai importantă și cea mai bine protejată. [...]

Cetatea ridicată în inima Transilvaniei s-a dovedit a fi cel mai impunător monument baroc al provinciei. O particularitate a Cetății este dată de succesiunea celor șase porți, situate pe axa est-vest. Altfel spus, pe Traseul Turistic al „Porților Cetății”, care face legătura între Centrul Civic și cartierul Platoul Romanilor, aflat în zona de vest a municipiului Alba Iulia.

Impunătoarea fortificație a primit numele împăratului Carol al VI-lea, în vremea căruia a fost ridicată, respectiv Carlsburg–Cetatea lui Carol.

Rolul Cetății a fost unul militar, de apărare, dat de sistemul bastionar, de tipologia pieselor de artilerie cu care a fost înzestrată, precum și de mărimea trupelor existente în interiorul ei. Cetatea a fost atacată o singură dată în existența ei militară, dar niciodată cucerită.

<https://albaiuliaqr.ro/cetatea-alba-carolina/>

1. Transcrie, din textul 2, doi termeni din câmpul lexical al *fortificațiilor*.

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Dan a simțit în finalul textului că:

- a) făcuseră un efort inutil.
- b) acela era doar începutul aventurii.
- c) au descoperit ceva extraordinar.
- d) cetatea era foarte rezistentă.

Răspunsul corect

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Ursu s-a scuzat *încurcat* pentru că:

- a) nu știa să deschidă ușa.
- b) nu știa limba engleză.
- c) nu era un bun comunicator.
- d) nu cunoștea alfabetul chirilic.

Răspunsul corect

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Fortificația bastionară de la Alba Iulia include:

- a) Castrul ridicat de romani, Cetatea antică și Cetatea Alba Carolina.
- b) Castrul ridicat de daci, Cetatea medievală și Cetatea Alba Carolina.
- c) Castrul ridicat de romani, Cetatea medievală și Cetatea Alba Carolina.
- d) Castrul ridicat de romani, Cetatea medievală și Cetatea Carlsburg.

Răspunsul corect

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

ENUNȚ	CORECT	INCORECT
Ursu folosește ca instrumente un târnăcop și o cazma.		
Foile descoperite erau scrise în alfabetul chirilic.		
Documentul pare să dateze din secolul al XVI-lea.		
Piatra de temelie a Cetății Alba a fost pusă cu cinci ani înainte de anul 1710.		
Forma de stea cu șase colțuri a fost dată de bastioanele din zona centrală.		
Rolul Cetății Carolina a fost unul militar, de apărare.		

FIȘA DE LUCRU III

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1 ►

După o săptămână, cei doi tineri încă mai frunzăreau cartea lui Darwin și jurnalul lui moș Léon, citind – cine știe a câta oară –, câte un pasaj, și revenind mereu la rândurile care priveau locul acela necercetat. Asupra lor se așezase o îngândurare ciudată – și n-o mai puteau alunga, ca și când jurnalul ar fi fost vrăjit.

— Pierre! zise Anton Lupan într-o zi. Oare tu crezi că... Știi că mă trezesc uneori noaptea și pe urmă nu mai pot adormi? Mă tot frământ și mă tot întreb...

Aici tânărul tăcu, uitându-se stăruitor în ochii prietenului său. Iar acesta, fără să aștepte urmarea cuvintelor lui, clătină din cap, înțelegător și mărturisitor:

— La fel simt și eu!

— Oare ce-o fi acolo, Pierre?

— Cine știe? Ar putea să fie păduri, sau lacuri, sau munți, sau câmpii, sau deșert – sau toate la un loc, sau nimic deosebit. Cu sau fără ele, mersul vieții pe Pământ rămâne același.

— Și totuși...

— Da, și totuși, chinuitor e că nu știi. Nu-i așa? Ai vrea să știi măcar că nu-i nimic.

— Da, Pierre! Cred că prin firea lui, omul e împins să afle tot, să nu-i rămână nimic necunoscut.

— Ei bine, și?

Schimbau aceste vorbe într-o după-amiază, la sfârșitul lui august, când stăteau amândoi în odaie, cu jurnalul în față, fără să se mai gândească la ceilalți ai casei.

— Trebuie să aflăm, Pierre! exclamă Anton Lupan, dând fără voie drumul la glas.

Era tare tinerel atunci, abia împlinise nouăsprezece ani. E drept că de o vreme locuia singur în țară străină, dar până acum viața nu-i pusese niciodată în față întâmplări care să-l fi zbuciumat. Acum însă se stărnise în el o fierbere, ale cărei urmări nici nu le bănuia; da, parcă avusese putere de vrajă acel vechi jurnal, căci de atunci înainte nu mai găsiră tihna adevărată, nici Pierre Vaillant, nici Anton Lupan...

Și dacă acesta din urmă se afla acum, după atâția ani, pe cheiul Sulinei, ajuns bărbat azi, drumul lui până aici fusese făcut sub semnul aceleiași taine desprinse din jurnal.

— Trebuie să aflăm! zise și Pierre Vaillant, cu glasul mai înfrânat.

Și din vorba primului, întărită de-a celuilalt, se pecetlui în ziua aceea soarta amândurora. În clipa când Pierre Vaillant își spunea vorba sa, ușa se dădu în lături și moș Léon se ivi în prag, cu ochii la vechiul său jurnal.

— Deci voi mi l-ați luat! izbucni bătrânul. Ce-ați căutat în cabina mea?

Moș Gir era în spatele său și clătină dojenitor din cap.

Dar Pierre Vaillant, în loc să-și piardă cumpătul, căci bunicul lui spumega ca oceanul înfuriat, îi privi în față și vorbi liniștit, dar cu o mare hotărâre în liniștea sa:

— O să ne ducem noi acolo!

— Unde?

Drept răspuns, nepotul arată cu capul spre [...] bătrânul nu înțelege numaidecât, fiind prea înfuriat; apoi se uită la jurnal, se uită la nepot, își dădu seama despre ce vorbea el și sângele îi veni în obraz.

— N-ai să te duci! strigă, atât de pornit, de parcă l-ar fi văzut pe Pierre îmbarcându-se, gata să plece chiar azi. El știa ce sânge curge în vinele flăcăului, sângele fierbinte și răscolitor al unui șir lung de navigatori și corsari.

— Țara de Foc nu-i tot una cu Suezul! urmă, având și spaimă, și rugămintă în glas.

Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*

TEXTUL 2 ▶

Căpitanul de fregată chilian Ramón Serrano Montaner a organizat în anul 1879 o expediție în Țara de Foc unde a găsit nisipuri aurifere și chiar pepite de aur la Cabo Vírgenes (Capul Fecioarelor), provincia Santa Cruz. [...]

Teritoriul neexplorat al Țării de Foc, Ushuaia, se bucura de o poziție geografică ideală pentru dezvoltarea unei localități, fiind situată pe țărmul unui port natural bine protejat și înconjurată de păduri bogate în esențe de interes industrial. Ea era însă izolată de partea cea mai bogată a teritoriului prin munți înalți.

Ajuns la Buenos Aires, Popper intră în relații cu societatea politică și cu oameni de afaceri din Argentina, cărora le expune planul său: descoperirea aurului din Santa Cruz, într-o regiune pe care a denumit-o „râpa dezolării”, fapt care putea aduce Țara de Foc în prim-planul exploatarei aurului din Argentina. Compania Anonimă „El Dorado” (aflată în proces de înființare) îl trimite pe Popper la începutul anului 1886, pentru a studia și estima șansele exploatareilor miniere de la Cabo Vírgenes. La reîntoarcerea în Buenos Aires, el prezintă o expertiză preliminară care consideră că exploatarea auriferă ar putea fi mai productivă, așa că începe să strângă personal și materiale pentru organizarea unei exploatare științifice mai temeinice în Țara de Foc.

Wikipedia

1. Transcrie, din textul 2, doi termeni din câmpul lexical al expediției.

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Cei doi tineri nu aveau liniște pentru că:

a) aveau insomnii din cauza căldurii.

b) citeau foarte multe cărți despre călătorii.

c) erau curioși să afle ce se află în Țara de Foc.

d) aveau o relație încordată cu moș Léon.

Răspunsul corect

☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Unul dintre motivele pentru care Pierre Vaillant nu și-a pierdut cumpătul în fața bunicului său este că:

a) era foarte puternic.

b) știa să-și susțină punctul de vedere.

c) cumpăraseră deja bilete pentru călătorie.

d) hotărâse plecarea împreună cu prietenul său.

Răspunsul corect

☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Expertiza preliminară a lui Popper are rolul de a evidenția:

- a) că exploatarea auriferă ar fi mai scumpă decât se estimase.
- b) că exploatarea auriferă ar fi mai productivă în acel moment.
- c) că renunțarea la exploatarea auriferă ar fi cea mai potrivită.
- d) că exploatarea auriferă ar fi interzisă.

Răspunsul corect ☐

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

ENUNȚ	CORECT	INCORECT
Discuția celor doi tineri avea loc într-o dimineață de august.		
Moș Gir susține atitudinea lui moș Léon.		
Ultima replică a personajului masculin dezvăluie grija acestuia față de nepotul său.		
Ramón Serrano Montaner a organizat o expediție în Țara de Foc în anul 1889.		
Ushuaia are o poziție favorabilă dezvoltării unei localități, deoarece era izolată prin munți de restul zonei.		
Cercetările lui Popper au generat exploatări științifice mai temeinice în Țara de Foc.		

FIȘA DE LUCRU IV

Itemii 1, 2, 3, 4 și 5

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1 ►

Actul întâi

Scena 1

Chiriachița (îi cade o carte pe jos): *Sarmisegetusa... la apleacă-te, maică, și dă-mi valetele de jos.*

Miza: *Mamă mare, te-am rugat de o sută de mii de ori până acuma să nu-mi mai zici Sarmisegetusa... zi-mi Miza, cum îmi zice toată lumea. (se apleacă în silă, Gena i-o ia înainte și-i ridică cartea)*

Gena: *Poftim...* (îi dă cartea)

Chiriachița: *Mersi, maică...*

Traian (care nu prea o înghite pe soră-sa): *Puteai să te deranjezi mai repede, prințeso, că nu ți se deteriorează silueta...*

Chiriachița: *Eu știu că Sarmisegetusa te cheamă... Miza nu e nume de om...*

Traian: *Sigur... Și unde pui că numele ei vine de la cea mai mare cetate din istoria romanilor... (Declamând ironic...) „La Sarmisegetusa stă mândrul Decebal, ce a înfrânt popoare multe de jos și de pe cal”.*

Chiriachița: *Ba să mă ierți dumneata! Numele ei vine de la răposatul ta'to-mare, că el v-a botezat pe toți.*

Traian: *Da' știu că și-a bătut joc de noi (arată pe fiecare din cei pe care îi numește) Sarmisegetusa... Decebal... Traian... pe mama... Dacia... Dacă mai aveam încă un frate... l-ar fi botezat Turnu-Roșu... Alt nume propriu nu mai există din timpul luptelor cu dacii... parcă am fi familie de împărat roman, nu de funcționar la prefectură...*

(Spirache ridică ochii de sub ochelari, ascultă o clipă despre ce este vorba, apoi reia lectura.)

Chiriachița: *Eh! Ta'to-mare a fost institutor, băiete, nu terchea-berchea ca voi...*

Dacia (aspru): *Traiane!...*

Traian: *Mai ai mult de depănat, mamă, că vreau să-l trimit pe puștiul să-mi ia nește țigări...*

Decebal (prost crescut): *Dar ce, sunt sluga ta? Du-te și singur.*

(Spirache se supără că nu poate citi în liniște și treptat, numai pentru el, începe să zică: țț-țț-țț...).

Traian: *Mă!... Acu te fac să urlî până diseară... (îi arată palma).*

Decebal: *Uite mamă, Traian iară vrea să mă bată.*

Spirache: (cu blândețe) *Lasă-l în pace, Traiane. Tu ești mai mare...*

Traian: *Nu vezi ce obraznic e?*

Gena: *Ei și! Spunei tatii... Tu n-ai dreptul să-l bați.*

Traian: *Te rog să nu te amesteci în istorie. Când Traian îl bătea pe Decebal... nu îndrăznește să se amestece în ciorbă niciun popor de pîmînt.*

Decebal (oftează): *Ah! Doamne! De ce nu m-a botezat tata-mare pe mine Attila, să-i arăt eu lui... (strânge pumnii)*

Chiriachița: *Copilul obraznic trebuie pedepsit!*

Decebal (plângând): *Bine zice tata, că ești pupăză bătrână, fiindcă ești mai cu moț ca toți.*

Chiriachița (ia de mână pe Decebal, care, văzându-se protejat încetează să urle, mulțumindu-se numai să suspine). *Vin la maica-mare, puiul mamei... (il mîngâie). Taci cu maica-mare...*

Tudor Mușatescu, *Titanic vals*

TEXTUL 2 ►

Primul Război Daco-Roman a avut loc între anii 101 și 102. Regatul dac, sub regele Decebal, devenise o amenințare pentru Imperiul Roman și învinsese câteva armate romane în timpul domniei lui Domițian. Împăratul Traian a hotărât să elimine această amenințare, și în 101 a pornit împotriva Daciei. După un an de lupte, regele Decebal a cerut pace. Când a încălcat termenii tratatului, în 105, a izbucnit al Doilea Război Daco-Roman. După obținerea sprijinului Senatului, Traian a început pregătirile pentru invazia Daciei. Ingeniozitatea romană a fost demonstrată de construcția unui pod de vase peste Dunăre, pentru a sprijini înaintarea legiunilor. Ofensiva romană avea în avangardă două legiuni care mărșăluiau spre inima Daciei, arzând orașele și satele din drum. În 101, dacii au atacat cu putere armata romană, fiind respinși cu pierderi grele. În 102, Traian și-a deplasat trupele în jos, pe Dunăre, la Oescus. Acolo, armatele romane s-au pregătit pentru asaltul final, învingând armata. După bătălie, au mai avut loc câteva confruntări minore, iar apoi Decebal a capitulat. După încheierea păcii, Decebal a primit întăriri militare și sprijin tehnic de la Traian, în scopul creării unei zone